

College voor Toetsen en Examens

REFERENTIESET LEZEN 2F

REFERENTIESETS TAAL EN REKENEN

Colofon

Deze uitgave maakt onderdeel uit van het project Referentiesets taal en rekenen. Dit project is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van OCW en onder verantwoordelijkheid van het College voor Toetsen en Examens. De referentiesets zijn ontwikkeld door Stichting Cito.

September 2014

Dit materiaal is een product van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en in beheer bij het College voor Toetsen en Examens (het CvTE) te Utrecht.

Het CvTE accepteert geen enkele aansprakelijkheid voor schade ontstaan door het gebruik van dit materiaal op welke manier dan ook.

Het CvTE heeft conform de wettelijke bepalingen en voor zover mogelijk het auteursrecht op in dit materiaal gebruikt (bronnen)materiaal geregeld.

Diegene die desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met het CvTE.

Het gebruik van de referentiesets taal en rekenen of delen daarvan is toegestaan voor onderzoeks- en ontwikkelingsdoeleinden. Voor deze toepassing geldt dat het gebruik van in dit product verwerkt (bronnen)materiaal enkel is toegestaan met toestemming van de rechthebbenden. Op eventueel aangepast werk bij gebruik voor onderzoeks- en ontwikkelingsdoeleinden dient duidelijk vermeld te worden dat er sprake is van een aanpassing van een product van het CvTE.

De referentiesets taal en rekenen of delen daarvan mogen niet voor andere doeleinden gebruikt worden. Voorbeelden hiervan (dit betreft geen limitatieve opsomming):

Opname van (delen van) de referentiesets taal en rekenen in een voor de markt bestemd eindproduct van een toetsuitgave of een eindversie van een ander (commercieel) product is niet toegestaan;

De referentiesets taal en rekenen (of delen daarvan) zijn niet bedoeld voor eigen oefening, studie of privégebruik, alsmede schoolgebruik op niet-commerciële basis.

Bij twijfel over de vraag of gebruik van de referentiesets taal en rekenen in een bepaalde situatie is toegestaan, wordt verzocht contact op te nemen met het CvTE.

Contact: refsets@hetcvte.nl

Inhoud

Voorwoord	3
1 Achtergrond project Referentiesets	4
2 Project Referentiesets	5
2.1 Wat is een referentieset?	5
2.2 Welke referentiesets?	5
2.2.1 Niet-openbare referentiesets taal en rekenen	5
2.2.2 Openbare referentiesets taal en rekenen	5
2.3 Referentiesets: een methodologisch instrument	6
3 Toelichting openbare referentieset lezen 2F	7
3.1 Samenstelling van opgaven in de referentiesets	7
3.2 Onderzoek bij verschillende populaties	7
3.3 Beschikbaar materiaal	7
3.4 Referentiecesuur	7
4 Opgaven referentieset lezen 2F	8
5 Sleuteloverzicht opgaven op niveau 2F	50
6 Bronnen en referenties	52
Colofon	53

Voorwoord

Voor u ligt de publicatie van het College voor Toetsen en Examens (het CvTE) van de openbare referentieset lezen 2F. Deze publicatie is in samenwerking met Stichting Cito tot stand gekomen. Het voorliggende document geeft u inzicht in de opgaven van de referentieset lezen (taal) 2F.

De referentieset lezen 2F is ontwikkeld binnen het project Referentiesets taal (lezen) en rekenen. Een uitgebreide toelichting over de achtergrond, het doel en de uitvoering van het project referentiesets taal (lezen) en rekenen is te vinden in de *rapportage referentiesets Nederlandse taal (lezen) en rekenen* via de website van het project referentiesets

1 Achtergrond project Referentiesets

In 2010 is de *Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen* van kracht geworden. Deze wet geldt voor alle onderwijssectoren en draagt daarmee zorg voor inhoudelijke samenhang tussen deze sectoren. In de wet is vastgesteld dat de referentieniveaus verplicht zijn van primair onderwijs (PO) tot uitstroom naar de arbeidsmarkt en instroom naar het hoger onderwijs (HO).

Het referentiekader taal en rekenen bestaat uit fundamentele niveaus en streefniveaus. Het fundamentele niveau (F-niveau) is de basis die zo veel mogelijk leerlingen moeten beheersen. Het streefniveau (S-niveau) is voor leerlingen die meer aankunnen. Er zijn drie F-niveaus, namelijk 1F, 2F en 3F (en voor taal 4F); er zijn drie S-niveaus, 1S, 2S, 3S. Niveau 2F in taal en rekenen is nodig om in de samenleving te kunnen functioneren.

Om te kunnen bepalen of leerlingen en studenten het gevraagde referentieniveau beheersen, zijn toetsen nodig. Daarom wordt, onder verantwoordelijkheid van het College voor Toetsen en Examens (het CvTE), een doorlopende toetslijn geïmplementeerd met verplichte centrale toetsen en examens Nederlandse taal en rekenen.

Het is belangrijk dat in die toetsen en examens de eisen van de referentieniveaus voor alle leerlingen gelijk zijn, ongeacht het schooltype dat zij volgen. Op die manier kan de doorlopende leerlijn tussen de schooltypen worden gerealiseerd. Om dit mogelijk te maken heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) medio 2011 opdracht gegeven een vergelijkingsonderzoek uit te voeren onder de noemer *project referentiesets taal en rekenen*. Het CvTE is gedelegeerd opdrachtgever van het project, Stichting Cito (vanaf nu: Cito) is uitvoerder.

2 Project Referentiesets

In het project referentiesets is een aantal producten opgeleverd. Onderstaand wordt op hoofdlijnen toegelicht wat een referentieset is, welke referentiesets zijn ontwikkeld en met welk doel. Een meer uitgebreid verslag over de achtergrond, het doel en de uitvoering van het project referentiesets taal (lezen) en rekenen is te vinden in de *rapportage referentiesets Nederlandse taal (lezen) en rekenen* via de website van het project referentiesets.

2.1 Wat is een referentieset?

Sommige referentieniveaus worden in meerdere onderwijssectoren centraal getoetst of geëxamineerd (bijvoorbeeld taal 2F). Voor deze referentieniveaus zijn sectoroverstijgende prestatiestandaarden nodig. Door middel van een referentieset kan zo'n prestatiestandaard ontwikkeld worden.

Een referentieset bestaat uit een set van opgaven die samen het inhoudelijk beschreven kennisdomein van het referentieniveau zo goed mogelijk representeren. De opgaven hebben hun oorsprong in verschillende onderwijssectoren waarop het betreffende referentieniveau van toepassing is. Alle opgaven zijn afgenomen in de onderwijssectoren waarvoor de referentieset relevant is. Er is een prestatiestandaard (= referentiecesuur) vastgesteld voor de referentieset.

2.2 Welke referentiesets?

Er zijn in totaal zes referentiesets opgeleverd: rekenen 1F, 2F, 3F; taal (begrijpend lezen) 1F, 2F, 3F. Sommige referentieniveaus komen enkel in één onderwijstype naar voren, bijvoorbeeld niveau taal 4F in het vwo. Het is daarom niet noodzakelijk een sectoroverstijgende prestatiestandaard te ontwikkelen.

Niveau rekenen 1S is hierop een uitzondering. Dit niveau is het wettelijk vastgelegde niveau in het PO voor leerlingen die meer aankunnen. Om tegemoet te komen aan de visie van experts om het niveau rekenen 1S te operationaliseren in een verzameling opgaven met bijbehorende prestatiestandaard, zijn ankersets rekenen 1S ontwikkeld. Het niveau 1S is alleen van toepassing op het PO. Er vindt geen vergelijking tussen schooltypen plaats. Daarom wordt gebruikgemaakt van de term 'ankersets' in plaats van 'referentiesets' (sectoroverstijgend). Deze ankersets bevatten rekenopgaven 1S en zijn alleen in het PO afgenomen.

2.2.1 Niet-openbare referentiesets taal en rekenen

In het project referentiesets zijn niet-openbare referentiesets opgeleverd, die een landelijke referentiecesuur (= prestatiestandaard) leveren voor de referentieniveaus. Deze referentiecesuur is vergelijkbaar over verschillende schooltypen heen. De opgaven uit deze referentiesets gaan mee als anker in de centrale toetsen en examens taal en rekenen, zodat deze aan een vergelijkbare cesuur gerelateerd kunnen worden. Vanwege het geheime karakter van centrale toetsen en examens worden deze referentiesets niet openbaar gemaakt.

2.2.2 Openbare referentiesets taal en rekenen

Naast de niet-openbare referentiesets zijn openbare referentiesets opgeleverd. Deze hebben twee functies.

IJkingsfunctie openbare referentiesets

Ten eerste gaat het om de ijkingsfunctie. De openbare referentiesets zijn voorzien van een vergelijkbare referentiecesuur als de niet-openbare referentiesets. Zo kunnen (commerciële) toetsmakers, uitgeverijen en onderzoekers, middels een ankeronderzoek met de referentiesets, de referentiecesuur overbrengen op hun eigen toetsen/producten taal en rekenen.

Verantwoordingsfunctie openbare referentiesets

Ten tweede hebben de openbare referentiesets een verantwoordingsfunctie. Met behulp van de openbare referentiesets kan het CvTE aan het onderwijsveld duidelijk maken hoe de normering van centrale toetsen en examens, die rapporteren op referentieniveaus, tot stand is gekomen.

2.3 Referentiesets: een methodologisch instrument

De referentiesets zijn primair bedoeld om de prestatiestandaarden behorend bij de referentieniveaus over te brengen op toetsen voor verschillende populaties. Dit methodologisch instrument dient expliciet niet als voorbeeldtoets of -examen. Voor een goed beeld van de *inhoud* van centrale toetsen en examens zijn voor elke doelgroep en onderwijssector voorbeeldexamens beschikbaar.

De voorbeeldtoetsen en –examens zijn te vinden via onderstaande kanalen:

- Sector PO: www.centraleeindtoetspo.nl (oefentoets beschikbaar vanaf najaar 2014)
- Sector VO: www.examenblad.nl
- Sector mbo: www.examenbladmbo.nl

3 Toelichting openbare referentieset lezen 2F

3.1 Samenstelling van opgaven in de referentiesets

Referentiesets bevatten voor elke voor het referentieniveau relevante doelgroep opgaven uit verschillende domeinen. Er zijn zowel open als meerkeuze opgaven geselecteerd.

De referentieset lezen 2F bestaat uit teksten met vragen. De teksten die primair geschikt zijn voor leerlingen uit groep 8 zijn zakelijk of fictioneel van aard. De teksten voor populaties uit het voortgezet onderwijs (VO) en het mbo zijn alleen zakelijk van aard.

Bij de zakelijke teksten wordt onderscheid gemaakt tussen informatieve, instructieve en betogende teksten. De vragen zijn passend bij de kenmerken van de taakuitvoering: begrijpen, interpreteren, opzoeken en samenvatten. In de referentieset lezen 2F ontbreken evaluatieve opgaven. Daarnaast geldt dat er geen operationalisering van de vaardigheid samenvatten is opgenomen in deze set. Bij de fictionele teksten zijn vragen opgenomen passend bij de kenmerken van de taakuitvoering: begrijpen en interpreteren. Er zijn geen evaluatieve vragen opgenomen. Het expertpanel lezen 2F (met docenten en inhoudsdeskundigen), verantwoordelijk voor de inhoudelijke validering, erkennen deze inhoudelijke kenmerken van deze referentieset.

De referentieset lezen 2F is door het expertpanel lezen 2F gevalideerd en vastgesteld voor het beoogde doel: het gebruiken van de referentieset als anker in toetsen rekenen om de referentiecesuur over te brengen.

3.2 Onderzoek bij verschillende populaties

De opgaven uit de referentiesets zijn afgenomen bij verschillende populaties. De opgaven in de referentieset lezen 2F zijn bij de volgende populaties afgenomen:

- Primair Onderwijs, Groep 8
- Vmbo basisberoeps- en kaderberoepsgerichte leerweg (BB-KB), jaar 4
- Vmbo gemengd theoretische leerweg (GT), jaar 4
- Havo, jaar 5
- Mbo niveau 2/3, tweede helft curriculum

De opgaven zijn afgenomen in een zo neutraal mogelijke lay-out. Indien deze opgaven voor ankeronderzoek gebruikt worden is het van belang deze lay-out zoveel mogelijk gelijk te houden. In het voorliggende document is de weergave van opgaven identiek aan die in de gebruikte toetsboekjes tijdens de afname.

3.3 Beschikbaar materiaal

In dit document worden de opgaven uit de referentieset lezen 2F afgebeeld.

Naast deze opgaven zijn ook de afnamegegevens beschikbaar gesteld. Deze zijn in een aparte .zip file te downloaden op de website van het project referentiesets. Bij deze file is ook een beschrijving van de databestanden beschikbaar.

3.4 Referentiecesuur

De referentiecesuur voor de referentieset lezen 2F is vastgesteld op: 53 / 54. Dit betekent het volgende, uitgaande van een situatie waarin een individu alle opgaven uit de referentieset maakt: Bij 54 of méér opgaven goed is het referentieniveau lezen 2F behaald; bij 53 of minder opgaven goed is het referentieniveau niet behaald.

Bij de referentieset-databestanden wordt ook een applicatie geleverd die gebruikt kan worden om de cesuur op een subset van opgaven te bepalen. Een handleiding voor deze software is bijgeleverd bij het .zip bestand waarin deze software gedownload kan worden.

4 Opgaven referentieset lezen 2F

1 **Afzien voor het goede doel**

2 Zweten is het nieuwe collecteren

3 Geld ophalen voor het goede doel. Met een
4 collectebus haal je hooguit een paar honderd
5 euro op. Wie het serieus wil aanpakken gaat
6 beulen en sporten. Elk jaar reizen bijvoorbeeld
7 duizenden mensen af naar Frankrijk om te
8 fietsen op de bergen Alpe d'Huez en Mont
9 Ventoux.

10 De collectebus verliest het van de massale
11 sportactiviteiten en sponsorlopen: rennen of
12 fietsen voor het goede doel. Met het geld van
13 de sponsors worden onderzoeken betaald naar
14 kanker, taaislijmziekte of andere ziekten. De
15 actie Alpe d'HuZes leverde in 2012 maar liefst
16 28,5 miljoen euro op voor kankeronderzoek.

17 Als je met de deelnemers praat, kom je
18 erachter dat ze allemaal wel mensen kennen
19 die aan zo'n ziekte lijden. Het kan een vader of
20 moeder zijn die voor een ziek kind loopt, of een
21 vriendengroep die op deze manier steun wil
22 betuigen aan een zieke vriend. De motivatie die
23 de deelnemers geven is vaak: "De zieken
24 moeten elke dag topsport leveren om hun dag
25 door te komen. Laten wij ons dan een keer in
26 het zweet werken om ze te helpen."

T2F_01

Waar gaat het in deze tekst **vooral** om?

- A. Gesponsorde sportactiviteiten zijn populair omdat het lekker is om jezelf in het zweet te werken, zeker als het voor het goede doel is.
- B. Het heeft niet zoveel zin om met een collectebus geld op te halen voor onderzoek naar ziekten.
- C. Omdat steeds meer mensen lijden aan ziekten als kanker, moet er steeds meer geld ingezameld worden voor onderzoek.
- D. Tegenwoordig wordt veel geld voor onderzoek naar ziekten opgehaald door middel van gesponsorde sportactiviteiten.

T2F_02

Wat is het belangrijkste doel van deze tekst?

- A. Aanwijzingen geven over het organiseren van sportieve acties voor het goede doel.
- B. Informeren over sportieve acties voor het goede doel.
- C. Kritisch beoordelen van sportieve acties voor het goede doel.
- D. Overhalen van de lezer mee te doen aan sportieve acties voor het goede doel.

T2F_03

Welke zin in de tekst geeft het duidelijkst aan wat de schrijver bedoelt met:
Zweten is het nieuwe collecteren (r. 2)?

- A. Geld ophalen ... op. (r. 3 t/m r. 5)
- B. De collectebus ... doel. (r. 10 t/m r. 12)
- C. Met het ... ziekten. (r. 12 t/m r. 14)
- D. Als je ... lijden. (r. 17 t/m r. 19)

T2F_04

Wat wordt bedoeld met *het* (r.5)?

- A. beulen en sporten
- B. fietsen op Alpe d' Huez en Mont Ventoux
- C. geld ophalen
- D. sponsoring

T2F_05

Je wilt weten voor welke goede doelen mensen de berg Mont Ventoux beklimmen. Met welke twee trefwoorden kun je dat opzoeken op internet?

T2F_06

Welke zin hieronder is bedoeld als een voorbeeld van wat eerder gezegd is?

- A. Met een ... op. (r. 3 t/m r. 5)
- B. Wie het ... sporten. (r. 5 en r. 6)
- C. De collectebus ... doel. (r. 10 t/m r. 12)
- D. Als je ... lijden. (r. 17 t/m r. 19)
- E. Het kan ... vriend. (r. 19 t/m r. 22)

T2F_07

Lees: *Als ... helpen*. (r. 17 t/m 26)

Wat maakt dit deel van de tekst vooral duidelijk?

- A. Dat het iedereen kan overkomen een ziekte als kanker te krijgen.
- B. Dat steeds meer mensen lijden aan een ziekte als kanker.
- C. Waarom het nuttig is om mee te doen aan acties voor het goede doel.
- D. Waarom mensen gaan sporten om geld op te halen voor het goede doel.

Arbeidsmarkt / Jongeren over hun toekomst

Door Janne Chaudron

(1) Een grote groep laagopgeleide jongeren heeft geen werk. Trouw volgt drie van deze jongeren gedurende een jaar om te kijken welke opleiding ze gaan volgen, welke begeleiding ze daarbij krijgen en hoe hun leven er uiteindelijk uit gaat zien.

(2) Veel meisjes op het vmbo kiezen voor de kappersopleiding terwijl er een overvloed aan kapsters is. De zorgsector is minder populair onder de scholieren terwijl juist daar vacatures zijn. Bovendien ligt het salaris er een stuk hoger dan in andere sectoren.

(3) "Laagopgeleide jongeren zijn zich hier vaak niet van bewust. Ze kiezen voor opleidingen die geen toekomstperspectieven bieden, maar die wel maatschappelijke status hebben. Het beeld dat jongeren van de arbeidsmarkt hebben, is niet realistisch", zegt Klaas Pieter Derks van CNV Jongeren.

(4) "Scholen spelen een belangrijke rol in dit proces. Ze moeten jongeren begeleiden bij het maken van een goede beroepskeuze en op dit moment gebeurt dat te weinig", zegt Kees Hoogendijk, projectleider van het 10000 leerbanenplan van MKB-Nederland. "Het onderwijs op de roc's en mbo's moet anders. In de techniek bijvoorbeeld zijn veel laaggeschoolde functies beschikbaar. Scholen moeten hier direct op inspelen. Dat betekent dat er meer instroommogelijkheden moeten komen gedurende het studiejaar. Sommige scholen werken al met deze flexibele instroom, maar dat zijn er te weinig. Daardoor zitten jongeren soms lange tijd thuis."

Joey Ernste (19)

(5) Joey Ernste uit Reuver, een dorpje vlakbij Venlo, is een doorzetter. In Swalmen werd hij opgeleid tot elektromonteur. Hierna deed hij een ict- opleiding. Zijn plan was om verder te leren als ict'er, maar vlak voor zijn examens kreeg Joey te horen dat hij daar niet de capaciteiten voor zou hebben. "Ik vond het vreselijk. Ik had goede cijfers en heb altijd mijn best gedaan." Hij schreef zich in bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) en kon al snel beginnen als elektromonteur bij Essent. Daarnaast kreeg hij ook een interne opleiding. "Direct toen ik deze baan aangeboden kreeg, wist ik: dit wil ik. Ik vind het erg chique om hier te werken."

Joao Garciano (20)

(6) Joao Garciano uit Rotterdam kan moeilijk omschrijven wat hij verwacht van zijn toekomstige baan. "Ik weet het gewoon niet." Via het jongerenloket van Rotterdam, waar hij terecht kwam toen hij stopte met vmbo, kon hij vanaf januari werken bij detacheringsbedrijf Aanbouw Rijnmond. Hij startte met een basistraining schilderen. "Maar hij had het schilderen niet in zijn vingers", zegt zijn jobcoach Mohan Paltoe. Hoewel Joao gemotiveerd was, moest hij toch ander werk gaan zoeken: "Jammer, want hij vond het wel leuk." Aanbouw Rijnmond zocht een nieuwe baan voor Joao. Nu is hij aan het werk bij een bouwbedrijf. "Ik wil hier wel blijven. Het verdient goed."

Jessica Bakker (17)

(7) Jessica Bakker hoopt ooit haar eigen restaurant te openen, maar eerst wil ze het koksvak leren. "Twee jaar heb ik thuis gezeten. Toen ging de knop om: ik stopte met blowen en besloot iets van mijn leven te maken." Jessica stopte voortijdig met het vmbo. "Ik ging niet naar school maar naar de coffeeshop." Inmiddels blowt ze niet meer. "Ik ben een stuk vrolijker en heb veel zin in mijn nieuwe werk." Jessica heeft haar baan te danken aan het project Bonifatius, een onderdeel van roc Friese Poort in Leeuwarden. Dit project richt zich op zogenaamde drop-outs. Drie maanden intensieve coaching moet de leerlingen helpen bij het vinden van een leer- en werkbaan.

Naar: Trouw, 10-03-2007.

T2F_08

Wat is de hoofdgedachte van dit krantenartikel?

- A. Alleen met hulp van een jobcoach kom je aan de slag.
- B. Jongeren moeten een opleiding kiezen die ze leuk vinden.
- C. Voor laagopgeleide jongeren blijft het moeilijk om werk te vinden.

T2F_09

Lees alinea 5.

Wat is de laatste opleiding die Joey heeft gevolgd?

- A. een interne opleiding bij Essent
- B. een opleiding tot elektromonteur
- C. een opleiding tot ICT'er

T2F_10

Lees alinea 6.

Welk advies kreeg Joao van zijn jobcoach?

- A. gaan werken als schilder bij een bouwbedrijf
- B. stoppen met zijn opleiding 'Schilderen'
- C. teruggaan naar het vmbo

1 **Ballenjongens en -meisjes** [Aanmelden](#)

2 Het Nederlands elftal zoekt jou!
3 Het Nederlands elftal kan niet zonder goede
4 ballenjongens/meisjes. Het is daarom op zoek
5 naar enthousiaste ballenjongens/meisjes. Lijkt
6 het jou leuk om deze belangrijke taak uit te
7 voeren en ben jij tussen de 12 en 16 jaar? Meld
8 je dan nu aan voor één van de zes officiële
9 selectiedagen en wie weet sta jij straks oog in
10 oog met de spelers van het Nederlands elftal.

11 Aanmelden selectiedag
12 Wil jij je inschrijven voor een selectiedag? Klik
13 dan rechtsboven op 'Aanmelden'. Dan verschijnt
14 het aanmeldingsformulier. Hierop vul je jouw
15 gegevens in.
16 Begin volgend jaar worden de selectiedagen
17 bekend en ontvang je meer informatie over data
18 en locaties.

19 De selectiedag
20 Tijdens de selectiedag wordt gekeken naar jouw
21 spelinzicht en enthousiasme. Je hoeft dus geen
22 goede voetballer te zijn om ballenjongen/meisje
23 te worden.
24 Wat de selectiedag speciaal maakt, is dat een
25 bekende ex-international van het Nederlands
26 elftal je begeleidt en traint. Hij helpt je bij de
27 oefeningen en samen met de trainers bepaalt hij
28 uiteindelijk of jij ballenjongen/meisje wordt.
29 Per selectiedag worden 14
30 ballenjongens/meisjes geselecteerd. Aan het
31 eind van de dag hoor je meteen of je
32 geselecteerd bent of niet.

33 Wat als jij wordt geselecteerd als officiële
34 ballenjongen/meisje?
35 Op de dag van de wedstrijd waarin jij
36 ballenjongen/meisje bent, krijg je een korte
37 training en uitleg.
38 De hele dag is natuurlijk een feestje: je wordt als
39 VIP (zeer belangrijk persoon) behandeld en je
40 mag vier mensen meenemen die vanaf de
41 tribune kunnen zien hoe jij het doet als
42 ballenjongen/meisje.
43 Meer informatie over de wedstrijddag ontvang je
44 per post. Verder is het nog belangrijk dat je op
45 die dag vrij mag nemen van school, als je eerder
46 weg moet in verband met de reistijd.

<http://www.ing.nl/particulier/ek-2012/oranjeacties/ballenjongens-en-meisjes/>

T2F_11

Lees: Wil ... in. (r. 12 t/m 15)

Wat is het belangrijkste doel van dit deel van de tekst?

De lezer duidelijk maken ...

- A. hoe hij of zij zich kan inschrijven voor de selectiedag.
- B. waarom hij of zij zich moet inschrijven voor de selectiedag.
- C. wanneer hij of zij zich kan inschrijven voor de selectiedag.
- D. wat hij of zij precies kan verwachten na inschrijving voor de selectiedag.

T2F_12

Lees: Tijdens ...worden. (r. 20 t/m 23)

Op welke vraag geeft dit fragment een antwoord?

- A. Tijdens welke wedstrijden kunnen beter ballenmeisjes dan ballenjongens worden ingezet?
- B. Welke eigenschappen moet een ballenjongen/-meisje hebben?
- C. Welke meningen over ballenjongens/meisjes bestaan er?
- D. Zijn er ook nadelen aan de inzet van ballenjongens/meisjes tijdens wedstrijden?

T2F_13

Lees: Op ... uitleg. (r. 35 t/m 37)

Wat past het **best** achter: uitleg (r. 37)?

- A. ..., als daar nog tijd voor is.
- B. ..., als je dat nog nodig vindt.
- C. ..., zodat er niets mis kan gaan.
- D. ..., zodat je goed opgewarmd bent.

T2F_14

Lees: Verder ... reistijd. (r. 44 t/m 46)

Wat doet de schrijver met: als je eerder weg moet in verband met reistijd (r. 45, 46)?

Hij ...

- A. geeft een mening.
- B. geeft een reden.
- C. noemt een nadeel.
- D. noemt een voordeel.

T2F_15

Welke slotzin past het **best** achter: ... *reistijd* (r. 46)?

- A. Als je denkt 'dit is echt iets voor mij', aarzel dan niet en meld je meteen aan voor een van de selectiedagen!
- B. Ben jij een echt feestbeest en wil je als een VIP behandeld worden, dan zou ik beslist niet langer wachten!
- C. Denk maar vast eens na over welke vier mensen je wilt uitnodigen om op de tribune te kijken naar hoe jij het doet!
- D. Wil je graag training van een bekende ex-international en ben je goed in voetbal, dan is dit jouw kans!

Barbara

1 Berend bleef op haar wachten en wees.
2 "Kijk daar, zie je die waterplas links? Daar achter dat rijtje
3 bomen, daar is het."
4 Barbara tuurde in de aangegeven richting. Ze knikte, liet
5 er uit beleefdheid een verbaasd "O ja, zeg" op volgen en
6 fietste door. Dat fietstochtje van Amsterdam naar het
7 nieuwe huis in Uitdam viel haar behoorlijk tegen. Wat
8 moest dat wel niet worden als ze straks verhuisd waren
9 en ze elke dag dit stuk heen en terug naar school moest
10 fietsen? Ze keek naar de brede rug van haar vader, die
11 met zijn pasgekochte 'droomhuisje' in zicht het tempo
12 flink begon op te voeren.

13 Wat was die Berend toch een slimmerik.
14 Gisteravond was hij erover begonnen. Wat zij ervan vond
15 als hij vanaf volgende week haar zakgeld verdubbelde.
16 Natuurlijk was ze het er helemaal mee eens geweest,
17 maar toen begon hij ineens over iets anders. Ze kon als
18 ze verhuisd waren met de bus naar school gaan, maar
19 als flinke meid kon ze natuurlijk ook de fiets pakken. Het
20 eerste kostte geld, fietsen kostte niets. Berend had het
21 precies uitgerekend. Koos ze voor de fiets, dan was de
22 helft van het uitgespaarde busabonnement voor haar. Ze
23 had meteen ja gezegd. Achteraf gezien stom van haar.
24 Gisteravond voelde ze haar benen niet, nu wel. Hoe lang
25 waren ze nu al niet onderweg? Wat moest dat niet
26 worden als het er straks ook nog eens flink bij ging
27 waaien?

28 Barbara liet haar blikken dwalen over de eindeloze
29 weilanden links van de almaar voortkronkelende
30 IJsselmeerdijk. Ze voelde zich net zo leeg als de ruimte
31 om haar heen. Voor haar hoefde die verhuizing naar dat
32 boerengehucht met nog geen honderd inwoners
33 helemaal niet. Gewoon ontvoerd werd ze.
34 Alleen daarom al kon ze aanspraak maken op extra
35 zakgeld én op een nieuwe fiets. Als haar ouders echt zo
36 graag wilden dat ze in Amsterdam het Montessorilyceum
37 bleef bezoeken, dan zouden ze toch op zijn minst voor
38 een goede fiets moeten zorgen. Die ouwe brik waarop ze
39 nu reed, deugde van geen kant. Een mountainbike, dat
40 leek haar wel wat. Die zou ze bovenaan op het
41 verlanglijstje zetten. Het piepende en knarsende geluid
42 van het oude fietsje maakte haar stemming niet
43 opgewekter. Fietsen voor je zakgeld! Echt iets voor
44 Berend Nagel om met zo'n voorstel te komen. Dit had
45 niets met gulheid te maken, dit was je reinste
46 kindermishandeling!
47 "Hé, fiets eens wat door."
48 Doorfietsen? Ik fiets al hard genoeg, dacht Barbara. Ze
49 keek naar Lotti, die een eind voor haar bijna omgekeerd
50 op de fiets zat en met haar arm gebaarde dat haar
51 dochter wat meer snelheid moest maken. Waarom haar
52 ouders zo'n haast kregen toen het boerenhuisje in zicht
53 kwam, was Barbara een raadsel. Het zag er niet naar uit
54 dat er elk moment een hevige regenbui kon losbarsten.
55 Goed, ze hadden vanmorgen de sleutel gekregen en
56 waren een beetje opgewonden. Maar Berend en Lotti
57 hadden dat huis toch allang van binnen gezien? Waarom
58 moesten ze dan nu als gekken naar Uitdam scheuren?
59 Stonden er soms horden mensen op de dijk voor dat
60 'domme' kotje te wachten om hen toe te zingen of
61 welkom te heten? Barbara zag er het nut niet van in
62 harder te fietsen dan ze tot nog toe gedaan had.
63 "Rijd maar door," schreeuwde ze toen haar moeder voor
64 de tweede keer omkeek om te zien of het gaatje al wat

65 kleiner was geworden. Om duidelijk te maken dat ze
 66 daarover zo haar eigen idee had, kneep Barbara in haar
 67 handrem. Het gaatje werd meteen een gat. Ze kneep nog
 68 een keer en stond bijna stil. Vanaf dat moment schenen
 69 de koplopers zich niet meer om haar te bekommeren.
 70 Toen ze een eind verder weer opdoken vanachter een
 71 van de vele bochten die de oude Zuiderzeedijk maakte,
 72 konden het net zo goed twee wildvreemde mensen zijn
 73 die daar reden.
 74 Geplaagd door sombere gedachten vervolgde Barbara
 75 haar weg. "Je zult de komende weken een paar
 76 interessante mensen ontmoeten en hard gaan werken
 77 aan de ontplooiing van een verborgen talent." Dat stond
 78 in haar horoscoop van deze maand. Tot nog toe was er
 79 niet veel van die voorspelling uitgekomen. Veel hoop dat
 80 de sterren gelijk zouden krijgen, had ze niet. Ze kon zich
 81 niet voorstellen dat er interessante mensen woonden in
 82 dat stomme dorp, waarvan ze nu het kerktorentje kon
 83 zien.

T2F_16

Wat past het best tussen *keek* en *naar* (r. 10)?

- A. met een bewonderende blik
- B. met een nieuwsgierige blik
- C. met een verbaasde blik
- D. met een verwijtende blik

T2F_17

Lees: *Ze ... door.* (4 t/m 6)

Wat maakt deze zin duidelijk? Dat Barbara ...

- A. altijd erg beleefd is tegen haar vader.
- B. liever niets met haar vader te maken wil hebben.
- C. nauwelijks geïnteresseerd is in datgene, wat haar vader aanwijst.
- D. verbaasd is, dat haar vader op haar wachtte.

T2F_18

Lees: *Wat ... waaïen?* (r. 13 t/m 27)

Wat maakt dit stukje vooral duidelijk? Dat Barbara ...

- A. blij is met de helft van het geld van het busabonnement.
- B. er een hekel aan heeft om naar school te fietsen.
- C. haar vader een slimme man vindt.
- D. zich beetgenomen voelt door haar vader.

T2F_19

Wat wordt er bedoeld met *Dit* (r. 44)?

- A. de mountainbike
- B. de ouwe brik
- C. haar verlanglijstje
- D. zo'n voorstel

T2F_20

Welk woord past het best tussen *en* en *met*? (r. 50)?

- A. driftig
- B. ongerust
- C. rustig
- D. vriendelijk

T2F_21

Lees: *Doorfietsen ... had.* (r. 48 t/m 62)

Wat maakt dit stukje vooral duidelijk?

- A. dat Barbara vindt dat haar ouders zich aanstellen met dat harde fietsen
- B. dat Barbara vindt dat ze al hard genoeg fietst
- C. dat Berend en Lotti 's morgens de sleutel van hun huis hebben gekregen
- D. dat Berend en Lotti haast hebben om in Uitdam te komen

T2F_22

Wat past het best achter *zakgeld*? (r. 43)?

- A. Belachelijk!
- B. Fantastisch!
- C. Gelukkig!
- D. Slim!

T2F_23

Barbara wilde haar vader niet voor het hoofd stoten, maar ze vond het maar niks.
In welk fragment komt wat er in deze zin staat tot uitdrukking?

- A. In: Barbara ... tegen. (r. 4 t/m 7)
- B. In: Wat ... anders. (r. 13 t/m 17)
- C. In: Koos ... haar. (r. 21 t/m 23)
- D. In: Barbara ... niet. (r. 28 t/m 33)

Bonsai

KAN HET MET MINDER?

Jazeker. Neem bijvoorbeeld de bonsaiboom. Die laat zien dat je kunt minimaliseren zonder dat dit ten koste van de essentie gaat. Wij als NAM proberen ditzelfde principe zoveel mogelijk toe te passen bij het opsporen en winnen van aardgas. Wij willen graag zo efficiënt mogelijk werken met een minimaal ruimtebeslag. Onze locaties zijn de afgelopen jaren sterk verkleind. Vroeger hadden we een terrein nodig ter grootte van drie voetbalvelden. Nu kunnen we volstaan met de oppervlakte van minder dan één. En dankzij nieuwe productiemethodes werken we aanmerkelijk sneller, schoner en stiller. Mocht dit laatste nog niet toereikend zijn, dan pakken we de boortoren in met een cocon van geluidwerend materiaal, zoals onlangs in 's-Gravenzande. De verlichting van onze productie-platforms is zodanig teruggebracht dat trek- en zeevogels niet meer van hun koers afwijken. Inmiddels zijn we in staat om over een grote afstand schuin te boren. Locaties kunnen dus buiten een natuur- of woongebied worden geplaatst. Ontwikkelingen die vaak ontstaan in samenspraak met belanghebbenden vanuit de gemeenschappelijke wens om aardgas op een verantwoorde wijze te produceren. En die mogelijk worden gemaakt door innovaties die het gevolg zijn van intensief wetenschappelijk en technisch onderzoek. Natuurlijk is het zo dat er binnen de samenleving verschillend gedacht wordt. In die gevallen willen wij graag samen oplossingen bedenken en realiseren. Uiteindelijk willen we dat iedereen er beter van wordt. Wij denken dat het kan. U ook? Geef uw mening op www.nam.nl

NAM. BRON VAN ENERGIE.

naar een advertentie in de Volkskrant, 2003

T2F_24

In de advertentie geeft de NAM informatie over het bedrijf.
Wat is naast informatie geven een ander doel van de advertentie?

- A. de lezers amuseren met een onderhoudend verhaal
- B. de lezers ertoe aansporen op aardgas over te gaan
- C. de lezers oproepen hun mening te geven
- D. de lezers waarschuwen voor gevaren

T2F_25

Waarbij past de afbeelding van de handen met het boompje het beste?

- A. bij de zin: "Wij willen graag zo efficiënt mogelijk werken met een minimaal ruimtebeslag."
- B. bij de zin: "En dankzij nieuwe productiemethodes werken we aanmerkelijk sneller, schoner en stiller."
- C. bij de zin: "Natuurlijk is het zo dat er binnen de samenleving verschillend gedacht wordt."
- D. bij het onderschrift "NAM. BRON VAN ENERGIE."

Een man in een Ferrari rijdt met 190 kilometer per uur over de Nederlandse snelwegen. Plotseling haalt een motorrijder op een heel oude motor de Ferrari-rijder in. De Ferrari-rijder denkt: "Ik geef nog even wat meer gas." Maar ook deze keer haalt de motor hem in. Dat gaat zo een tijdje door en uiteindelijk besluit de Ferrari-rijder te stoppen en te kijken hoe dat kan. De motorrijder stopt ook. Hij loopt naar de motorrijder toe en zegt: "Hoe kan jij mij met zo'n oude motor bijhouden?" "Nou," zegt de motorrijder, "toen jij getankt hebt en de achterklep van je auto hebt dichtgegooid, bleven mijn bretels aan jouw auto hangen."

T2F_26

Waardoor haalt de motorrijder de Ferrari-rijder steeds in?

- A. doordat de Ferrari-rijder zojuist heeft getankt
- B. doordat de motor wel oud lijkt, maar niet oud is
- C. doordat de motorrijder aan de Ferrari vast zit

T2F_27

Waarom is deze tekst geschreven?

- A. om je iets over motorrijders te vertellen
- B. om je iets spannends te vertellen
- C. om je kritisch te laten nadenken
- D. om je te laten lachen

Faalangstexamen

- (1) Kandidaten met faalangst kunnen een speciaal rijexamen, het faalangstexamen, afleggen. Een uitgebreide proef die het afgelopen jaar bij het CBR werd gehouden leverde positieve resultaten op. De speciale aanpak heeft een gunstige invloed op de ervaren spanning en leidt tot een realistischer prestatie tijdens het rijexamen. Vandaar dat de minister van Infrastructuur en Milieu heeft besloten om het examen definitief en landelijk in te voeren.
- (2) **Voor wie is het faalangstexamen bedoeld?**
Het spreekt eigenlijk voor zich: het faalangstexamen is bedoeld voor mensen met faalangst voor het rijexamen. Het maakt niet uit of u al eerder rijexamen hebt gedaan. Ook als u al in het traject nader onderzoek rijvaardigheid zit, kunt u dit speciale examen aanvragen.
Als u vermoedt dat u last hebt van een ongezonde en extreme angst voor het rijexamen, dan kunt u het beste een rijschool zoeken die gespecialiseerd is in het begeleiden van leerlingen met faalangst. Het is namelijk bekend dat je faalangst het beste al tijdens de opleiding te lijf gaat, en niet alleen bij het examen. Op die manier kunt u al vanaf uw eerste rijles werken aan uw spanning.
Voor mensen die de Nederlandse taal niet (helemaal) beheersen is het faalangstexamen helaas minder geschikt. Een goede communicatie tussen u en de examiner is namelijk van groot belang voor het succes van dit speciale examen.
- (3) **Faalangstexaminator en lengte examen**
De examiner die dit examen afneemt is getraind om mensen met faalangst te begeleiden. Het faalangstexamen duurt langer dan een gewoon praktijkexamen, namelijk 80 minuten. Het begint met een intakegesprek waarin u rustig uw situatie als gevolg van faalangst kunt bespreken. De examiner zal daar in het verdere verloop van het examen rekening mee houden.
In dit faalangstexamen is dus voldoende tijd om u op uw gemak te stellen. Want als u zich op uw gemak voelt, dan presteert u het beste!
- (4) **Time-out**
Bent u eenmaal op weg en de verlamrende spanning slaat toe, dan kunt u een time-out aanvragen. Of meerdere, als u dat wilt. U mag het zelf aangeven. Uw examiner kan u ook een time-out geven, als hij denkt dat u dat nodig heeft.
- (5) **Niet makkelijker**
Het faalangstexamen duurt langer, maar is niet makkelijker dan een regulier praktijkexamen! U moet ook bij dit examen gewoon voldoen aan alle 'rijvaardigheidseisen'. Dat houdt in dat u moet laten zien dat u veilig en op een verantwoorde manier aan het verkeer deelneemt.
- (6) **Duurder**
Omdat het examen langer duurt, wordt het wel duurder dan het gewone rijexamen voor de personenauto. Het CBR-tarief voor dit speciale examen bedraagt €159,70 (inclusief 19% BTW). Let wel: dat is zonder de kosten die uw rijschool berekent. Door de langere tijd van het faalangstexamen zullen ook deze kosten evenredig stijgen. Vraag uw rijschool ernaar.
- (7) **Test uzelf**
Op www.faalangst.nl of www.123test.nl kunt u testen of u moet overwegen om het speciale rijexamen aan te vragen. Overleg altijd met uw rij-instructeur!

<http://www.cbr.nl/faalangst.pp>

T2F_28

Waarover gaat deze tekst?

- A. De voordelen van een faalangstexamen ten opzichte van een gewoon rijexamen.
- B. Er is een rijexamen speciaal ontwikkeld voor mensen met faalangst.
- C. Faalangst is heel vervelend voor mensen die een rijexamen moeten doen.

T2F_29

Waarin verschilt een faalangstexamen van een gewoon examen?

	verschilt wel	verschilt niet
a. de tijd		
b. de moeilijkheidsgraad		
c. de prijs		

T2F_30

Waarom is deze tekst geschreven?

- A. Om mensen met faalangst te informeren over de mogelijkheid tot het afleggen van een aangepast examen.
- B. Om mensen over te halen een aangepast rijexamen te doen, wanneer ze te kampen hebben met faalangst.
- C. Om mensen uit te leggen welke problemen je tegenkomt wanneer je rijexamen wilt doen als je faalangst hebt.

T2F_31

In welke alinea's staat uitgelegd waarin een faalangstexamen verschilt met een gewoon examen?

- A. Alinea 2 t/m 6.
- B. Alinea 3 t/m 6.
- C. Alinea 3 t/m 7.

Tekst: Graffiti

Let op: tekstopmaak in PDF.

T2F_32

Zie opgemaakte PDF

Directrice Berends van de Altingschool in Roden wil in de hal van de school een mooie graffiti-afbeelding laten maken. Ze zoekt de website van een kunstenaar die dat voor haar kan doen.

Via welke site kan ze in contact komen met een kunstenaar?

A

[Gemeente Den Haag - Graffiti - schoonmaakregeling](#)

Is uw pand beklad met **graffiti** of volgeplakt met aanpakbiljetten of stickers?

Met de graffiti - schoonmaakregeling.....

B

[Graffiti - Shop.NL: No1 online Graffiti webwinkel, spuitbussen.....](#)

19 okt 2009 ... De **Graffiti** webshop met boeken, stiften, schetsboeken en spuitbussen.

C

[Welkom bij Muurdokter Muurschilderingen | GRAFFITI.....](#)

Muurdokter **Graffiti** Muurschilderingen verzorgt muurschilderingen en geeft **graffiti**-demonstraties op evenementen.

D

[Young Marketing: Graffiti in reclame, hoe authentiek is dat?](#)

3 feb 2010 ... Laten we ons voor hier en nu beperken tot **graffiti**. Volgens de één kunst, volgens de ander vandalisme, maar zeker 'cool' te noemen

(1) HANDBAL

de echte
teamsport

- (2) **Handbal is een sport voor iedereen**
- (3) Handbal is een flitsende sport voor meiden en
- (4) jongens die van actie houden! Om lekker te
- (5) kunnen handballen hoef je alleen maar
- (6) enthousiast en sportief te zijn. Je speelt handbal
- (7) niet alleen en dus moet je het ook leuk vinden om
- (8) in een team samen te spelen.

(9) De spelers

- (10) Een handbalteam bestaat uit zes veldspelers en
- (11) een keeper. Daarnaast mogen er zeven
- (12) wisselers op de reservebank zitten. Er mag
- (13) steeds gewisseld worden, zodat alle spelers aan
- (14) een wedstrijd kunnen meedoen. Handbal is een
- (15) aanvals- en verdedigingsspel. Het wisselen van
- (16) de aanval naar de verdediging zorgt ervoor dat
- (17) handbal een spectaculaire en aantrekkelijke sport
- (18) is voor spelers en publiek.

(19) Teamsport

- (20) Handbal is een echte teamsport. Belangrijk is hoe
- (21) je omgaat met je medespelers, je tegenstanders,
- (22) de scheidsrechters en de begeleiders. Na de
- (23) wedstrijd, tijdens het omkleeden en douchen kun je
- (24) napraten en lachen over die mooie en spannende
- (25) acties. Samen ben je trots op de doelpunten die je
- (26) hebt gemaakt en vier je een overwinning.

(27) Doelpunten

- (28) In een handbalwedstrijd wordt erg vaak gescoord.
- (29) Het maken van 20 tot 30 doelpunten per wedstrijd
- (30) is heel gewoon. En het fantastische van handbal
- (31) is bovendien dat alle veldspelers mee in de aanval
- (32) gaan en dus ook allemaal een doelpunt kunnen
- (33) maken!

(34) Het veld

- (35) Handbal wordt, binnen in een sporthal of buiten op
- (36) een sportpark, gespeeld op een speelveld van 40
- (37) meter lang en 20 meter breed. Dit veld bestaat uit
- (38) twee speelhelften met aan beide kanten een doel.
- (39) Bij elk doel is een halve cirkel waar alleen de
- (40) keeper in mag komen. Om te winnen, moet je
- (41) meer doelpunten scoren dan de tegenstander.

(42) De bal

- (43) Voor de verschillende leeftijden zijn er ballen, die
- (44) zijn aangepast naar grootte en gewicht

(45) De leeftijden

- (46) Mini's (5-7 jaar), D-jeugd (8 en 9 jaar), C-jeugd
- (47) (10-12 jaar), B-jeugd (13-15 jaar), A-jeugd (16-18
- (48) jaar) en senioren vanaf 19 jaar.

(49) Het Nederlands team

- (50) Als je talent hebt en twaalf jaar of ouder bent, kan
- (51) jouw club jou opgeven voor één van de tien
- (52) afdelingsselecties. Deze selectie kan een eerste
- (53) stap zijn om toegelaten te worden tot de centrale
- (54) trainingen van de nationale selecties. Als je heel
- (55) goed kunt handballen, kun je uiteindelijk
- (56) geselecteerd worden om in het Nederlands team
- (57) te spelen.

(58) Kennismaken

- (59) In heel Nederland zijn er bijna 460
- (60) handbalverenigingen. Er is dus altijd wel een
- (61) handbalclub bij jou in de buurt. Als je eens wilt
- (62) kennismaken met deze sport of als je nog vragen
- (63) hebt, mail dan naar sportstimulering@handbal.nl

T2F_33

Lees: Handbal is ... spelen. (r. 2 - 8)

Wat doet de schrijver **vooral** in het stukje 'Handbal is voor iedereen'?

- A. Hij doet verslag.
- B. Hij geeft commentaar.
- C. Hij geeft een advies.
- D. Hij maakt reclame.
- E. Hij waarschuwt.

T2F_34

Onder welke van de volgende kopje staan enkele spelregels?

- A. De spelers
- B. Handbal is een sport voor iedereen
- C. Het Nederlands team
- D. Kennismaken

T2F_35

Johan is 11 jaar en hij wil op handbal.

In welke leeftijdscategorie komt hij?

- A. bij de A-jeugd
- B. bij de B-jeugd
- C. bij de C-jeugd
- D. bij de D-jeugd

T2F_36

Lees: Het veld, ... tegenstander. (r. 34 - 41)

Wat doet de schrijver met deze tekst **vooral**?

De lezer ...

- A. informeren over handbal.
- B. overhalen om op handbal te gaan.
- C. uitleggen waar handbal wordt gespeeld.
- D. vermaken met een verhaal over handbal.

Het geluk van Van Vuuren

1 Sinds het bezoek van de opzichter is Van Vuuren
2 veranderd. Hij loopt met grote passen en
3 zwaaiende armen over de dijk. Hij zeist met
4 onbesuisde bewegingen het gras van de berm.
5 Hij striemt met een wilgentak de kamille en de
6 klaprozen. Zelfs 's avonds laat doolt hij rusteloos
7 rond in de uiterwaard. Hij balt zijn vuist en praat
8 in zichzelf.

9 Het moet in mei geweest zijn. Ik weet nog dat
10 Van Vuuren me z'n jonge Vlaamse reuzen liet
11 zien. Mooie beesten met mistroostige ogen en
12 trillende lijven. We staan tussen het fluitenkruid
13 en de berenklauwen die elke dag wel een
14 handlengte groeien. We hebben het over de
15 lente en over geluk. Van Vuuren kijkt om zich
16 heen en zegt: "Dit is geluk." Hij praat
17 geruststellend tegen de jonge dieren en streelt ze
18 zo zacht dat ze ophouden met trillen. Ik
19 verwonder me dat zulke sterke, grote handen
20 - Van Vuuren is smid geweest - zo behoedzaam
21 kunnen zijn. Hij vertelt me over zijn hobby en
22 over zijn kampioenen. Want dat zullen de jonge
23 konijnen ook weer worden, ... Van Vuuren heeft,
24 voordat hij naar de dijk is verhuisd, op het dorp
25 gewoond. Naar deze plaats heeft hij altijd
26 verlangd, zegt hij. Voorzichtig, om het fluiten-
27 kruid niet te knakken, lopen we over het
28 pad terug naar zijn huis. Op dat moment stopt
29 boven op de dijk de auto van de opzichter.

30 Plotseling krijg ik een bang voorgevoel. Van
31 Vuuren heeft niets gemerkt. Hij loopt druk
32 pratend voor me, door de openslaande deuren
33 die uitzien over de polder waar de jonge maïs al
34 weer tien centimeter hoog staat. Ik kwam hier
35 vaak toen Daan nog leefde. Kort voor z'n dood
36 verkocht Daan het huis aan Van Vuuren. Van
37 Vuuren wachtte een half jaar op alle
38 vergunningen. Toen gebruikte hij elke avond en
39 elk weekeinde om het huis eigenhandig te
40 verbouwen. De bedstee ging eruit. De 'zondagse
41 kamer' waar Daan alleen op verjaardagen zat,
42 kwam bij de keuken. Het plafond ging omhoog.

43 En buiten werd de lange rij schuurtjes gesloopt
44 waaraan Daan in zijn leven eindeloos had
45 gebouwd. Op die plaats verrees één grote
46 schuur voor de Vlaamse reuzen. Op de voorgevel
47 van de schuur schreef Van Vuuren in smeedijzer:
48 'Daan', als eerbetoon aan de vroegere bewoner.

49 Van Vuuren geniet van mijn bewondering. "Hier
50 wil ik nog minstens tien jaar doorbrengen," zegt
51 hij tevreden. Hij wijst opgewonden naar buiten
52 waar onder de es drie hazen tegenover elkaar in
53 het gras zitten. Een roodbonte specht zit op een
54 dode tak van een perenboom en boort driftig

55 gaten in het hout. Als mensen gelukkig kunnen
 56 zijn, dan is Van Vuuren het.

57 Op dat moment wordt er op de deur geklopt; de
 58 opzichter komt binnen. De opzichter is een korte,
 59 gedrongen man. Eigenlijk is hij de schrik van
 60 iedere dijkbewoner, zo verbeterd als hij altijd
 61 meent de dijk te moeten beschermen tegen elke
 62 mol en muskusrat. De opzichter staat in dienst
 63 van het polderdistrict, het bestuur van de dijk.
 64 En het polderdistrict is al een mensenleven lang
 65 aan het zinnen op plannen om de dijk te ver-
 66 hogen en te verzwaren. "We zijn er thans uit,"
 67 deelt de opzichter plechtig mee aan Van Vuuren.
 68 Zakelijk somt hij op dat het polderdistrict
 69 zojuist het definitieve plan voor dijkverzwaring
 70 heeft goedgekeurd. De nieuwe dijk zal precies
 71 over het huis van Van Vuuren lopen. "Helaas,
 72 u begrijpt, het is in het algemeen belang."

73 Van Vuuren is veranderd. Zijn wereld is
 74 ingestort. Onrust jaagt hem op en hij wantrouwt
 75 iedereen. Hij voert een oorlog in brieven met de
 76 dijkgraaf. Zelfs zijn Vlaamse reuzen hebben de
 77 verandering gemerkt. Ze kijken nog treuriger. Als
 78 ze hun lange oren in hun nek leggen, zien ze er
 79 aandoenlijk en verslagen uit.

bron: tijdschrift Greenpeace jaargang 13 nummer 4

T2F_37

Welke zin past het best achter: ... *klaprozen*. (r. 6)?

- A. Je kunt zien, dat hij bang is.
- B. Je kunt zien, dat hij kwaad is.
- C. Je kunt zien, dat hij niets wil.
- D. Je kunt zien, dat hij verbaasd is.

T2F_38

- *Van Vuuren is smid geweest* - (r. 20)

Waarom vermeldt de tekst dit? Om duidelijk te maken waarom Van Vuuren ...

- A. zo behoedzaam met konijnen kan omgaan.
- B. zo van dieren houdt.
- C. zo'n natuurliefhebber is.
- D. zulke sterke, grote handen heeft.

T2F_39

Lees: *Plotseling ... gemerkt.* (r. 30, 31)

Waarmee heeft het 'bange voorgevoel' te maken? Met:

- A. de komst van de opzichter
- B. de maïsoogst in de polder
- C. de vergunningen voor de verbouw van Daans huis
- D. de verhuizing van Van Vuuren

T2F_40

Lees: *Van Vuuren ... uit.* (r. 73 t/m 79)

Waar zou dit stukje ook gepast hebben? Achter:

- A. ... zichzelf. (r. 8)
- B. ... staat. (r. 34)
- C. ... bewoner. (r. 48)
- D. ... het. (r. 56)

T2F_41

Hoe wordt de opzichter beschreven? Als een man die ...

- A. een hekel heeft aan zijn werk.
- B. medelijden heeft met Van Vuuren.
- C. snel op zijn teentjes getrapt is.
- D. zich niet om de dijkbewoners bekommert.

T2F_42

De schrijver begint in regel 9 met een terugblik.

Waarmee eindigt die terugblik? Met:

- A. ... opzichter. (r. 29)
- B. ... bewoner. (r. 48)
- C. ... verzwaren. (r. 66)
- D. ... belang." (r. 72)

T2F_43

Hoe staat de ik-figuur tegenover Van Vuuren?

- A. Hij mag Van Vuuren wel.
- B. Hij vindt dat je niet goed weet wat je aan Van Vuuren hebt.
- C. Hij vindt dat Van Vuuren zich teveel op zijn kop laat zitten.
- D. Hij vindt Van Vuuren kinderachtig.

T2F_44

Wat is de belangrijkste bedoeling van deze tekst?

- A. De mensen waarschuwen voor mensen die in polderdistricten werken.
- B. Een echte gebeurtenis zo beschrijven dat mensen gaan denken: het is maar goed dat er opzichters zijn.
- C. Een echte of gefantaseerde gebeurtenis zo beschrijven dat de lezer zich daar in kan verplaatsen.
- D. Protesteren tegen de manier waarop men de dijken verzwaart.

T2F_45

Waarom heeft Van Vuuren het huisje van Daan gekocht? Omdat ...

- A. hij de plaats waar het huis staat zo mooi vond.
- B. hij geen andere woning kon vinden.
- C. hij niet langer in het dorp kon blijven wonen.
- D. hij zich voor dat huis niet in de schulden behoefde te steken

T2F_46

In welke alinea staan de gevolgen van wat in de alinea daarvoor gebeurt? In:

- A. Het ... opzichter. (r. 9 t/m 29)
- B. Van ... het. (r. 49 t/m 56)
- C. Op .. belang.' (r. 57 t/m 72)
- D. Van ... uit. (r. 73 t/m 79)

T2F_47

Afra wil graag weten wanneer dit soort ijsjes voor het eerst gemaakt werd.
Waar kan zij het best zoeken?

- A. in de Gouden Gids
- B. in een encyclopedie
- C. in een supermarktfolder
- D. in een woordenboek

naar een advertentie in de Volkskrant, 2003

T2F_48

Wat is het doel van de makers van de advertentie?

- A. de lezers om aandacht te vragen voor het werk van de stichting Stivoro
- B. jongeren te wijzen op tips over roken
- C. ouderen ertoe over te halen in hun gedrag rekening te houden met kinderen
- D. volwassenen ertoe te prikkelen het spel aan te vragen

Klassenvertegenwoordiger...

1. Wanneer je op het voortgezet onderwijs zit,
2. kun je je aanmelden om klassenvertegenwoordiger
3. te worden. Het klinkt als een belangrijke taak.
4. en dat is het ook. Maar wat houdt het nou precies in?

5. Als klassenvertegenwoordiger heb je een heel
6. belangrijke taak. Je vertegenwoordigt de klas
7. naar buiten toe. Dat wil zeggen dat je met vragen
8. of meningen van de klas naar docenten of naar
9. de mentor toe gaat. Het gaat dan vaak om dingen
10. die alleen betrekking hebben op de klas. Bijvoorbeeld
11. als jullie het niet eens zijn met het rooster. Of als
12. jullie problemen hebben met de hoeveelheid
13. huiswerk die jullie bij een bepaald vak krijgen.
14. Uit iedere klas wordt één leerling als klassen-
15. vertegenwoordiger gekozen en dat blijf je dan ook
16. het hele schooljaar. Als jij diegene bent, zijn je ouders
17. trots en het is wel heel stoer natuurlijk.
18. Aan het begin van elk schooljaar worden er
19. opnieuw verkiezingen gehouden. Het is een
20. heel verantwoordelijke taak. Want als je echt wilt,
21. kun je samen met de vertegenwoordigers uit de
22. andere klassen veel veranderen op school.
23. Zo kun je bijvoorbeeld samen schoolfeesten, school-
24. reisjes, excursies en andere evenementen organiseren.
25. Maar je kunt ook dingen op school proberen te verbeteren.
26. Zoals gezonder eten in de kantine!

Een goede! klassenvertegenwoordiger

27. Als je iets wilt organiseren zorg dan dat je er op tijd mee begint.
28. Blijft niet afwachten totdat klasgenoten met klachten en ideeën
29. naar jou toe komen, maar vraag zo nu en dan rond of er nog dingen
30. zijn die je met je mentor of docenten moet bespreken.
31. En andersom: als jij ideeën voor verbetering hebt, bespreek die dan eerst met je
32. klasgenoten. Schrijf al je taken op in het
33. klassenboek, zodat je ze nooit kunt vergeten.
34. Vergader ook regelmatig samen met de andere vertegenwoordigers,
35. zodat jullie gezamenlijk dingen op school kunnen verbeteren.

...een belangrijke taak

36. Als klassenvertegenwoordiger heb je een aantal belangrijke taken:
37. - Je bent contactpersoon tussen de schoolleiding en de leerlingen uit je klas.
38. - Je beheert het klassenboek.
39. - Een paar keer per jaar controleer je de telefoonlijst en pas je die aan.
40. - Je overlegt met de andere klassenvertegenwoordigers over dingen die betrekking
41. hebben op de hele school.

T2F_49

Wat wil de schrijver vooral duidelijk maken met deze tekst?

Dat een klassenvertegenwoordiger...

- A. belangrijk werk heeft.
- B. leerlingen aanmeldt bij het voortgezet onderwijs.
- C. leiding geeft aan de klas buiten de school.
- D. vaak erg populair is.

T2F_50

Lees: Als klassenvertegenwoordiger ... kantine. (r. 5 t/m 26)

Welk kopje past het beste bij dit deel van de tekst?

- A. Klassenvertegenwoordiger, dat word je zo!
- B. Klassenvertegenwoordiger, hoe meld je je aan?
- C. Klassenvertegenwoordiger, organisator van evenementen!
- D. Klassenvertegenwoordiger, wat is dat eigenlijk?

T2F_51

Lees: Als klassenvertegenwoordiger ... kantine. (r. 5 t/m 26)

Je moet een samenvatting van dit stukje tekst maken.

In welke zin staat informatie die je dan in ieder geval moet gebruiken?

- A. Je vertegenwoordigt ... toe. (r. 6 en 7)
- B. Bijvoorbeeld ... rooster. (r. 10 en 11)
- C. Als jij ... natuurlijk. (r. 16 en 17)
- D. Zo kun je ... organiseren (r. 23 en 24)

T2F_52

In welke alinea geeft de schrijver tips?

- A. alinea 1 (r. 1 t/m 4)
- B. alinea 2 (r. 5 t/m 26)
- C. alinea 3 (r. 27 t/m 35)
- D. alinea 4 (r. 36 t/m 41)

T2F_53

Waarom heeft de schrijver deze tekst **vooral** geschreven?

- A. Hij wil de lezer stimuleren om zich aan te melden als klassenvertegenwoordiger.
- B. Hij wil informatie geven over wat een klassenvertegenwoordiger allemaal doet.
- C. Hij wil klassenvertegenwoordigers overhalen om beter hun best te doen.
- D. Hij wil tips geven waar je als klassenvertegenwoordiger op moet letten.

Likdoornpleisters en Blaarpleisters

Blaarpleisters Hoe kan men blaren voorkomen en behandelen met Hansaplast Blaarpleisters? Blaren ontstaan vaak op dezelfde plaatsen als de huid gedurende een langere periode blootgesteld wordt aan druk of wrijving. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren bij het sporten, tuinieren of bij het dragen van nieuwe schoenen. Hansaplast Blaarpleisters, gebaseerd op de hydro-colloid technologie, bedekken en beschermen de beschadigde huid effectief en voorkomen de vorming van blaren. Indien de blaar reeds gevormd is dan beschermen Hansaplast Blaarpleisters tegen verdere druk en verlichten de pijn. De hydro-colloid absorbeert het wondvocht en helpt het genezingsproces te versnellen. Gedurende het genezingsproces is de blaar gegarandeerd beschermd tegen vuil en bacteriën. Indien de pleister goed wordt aangebracht (zonder vouwen), is de pleister ondoordringbaar voor water en kan men gerust een douche of bad nemen. Gebruiksaanwijzing: 1. Reinig en droog de beschadigde huid zorgvuldig voor het aanbrengen van de pleister. Indien de blaar reeds open is, wordt desinfectie aanbevolen. Gebruik geen zalf, crème of soortgelijke producten onder de pleister. 2. Verwijder het beschermingspapier en plaats de pleister centraal op de beschadigde huid. Verwijder het bedrukte papier van de pleister. Druk de randen goed aan en strijk de pleister glad. 3. Om het genezingsproces niet te verstoren dient de Hansaplast Blaarpleister alleen vervangen te worden wanneer hij vanzelf loslaat.	Likdoornpleisters Vermindering van druk. Met salicylzuur. Pleister met salicylzuur die de druk vermindert en likdoorns helpt verwijderen. Hoe ontstaat een likdoorn? De huid bestaat uit verschillende lagen. De buitenste laag beschermt de dieper gelegen gevoeligere huidlagen. Door aanhoudende druk of wrijving (bijvoorbeeld door slecht passende schoenen) verdikt deze laag en vormt zo eelt. Als de druk aanhoudt, kan zich in de eeltlaag een likdoorn vormen met een harde kern, die tot in de gevoelige onderliggende huidlagen reikt en zodoende pijn veroorzaakt. Likdoornverwijdering met Hansaplast Likdoornpleisters De geïntegreerde schuimrubberen ring van de Hansaplast likdoornpleister verlicht de druk en wrijving op de betreffende plek onmiddellijk. Het salicylzuur in het midden van de schuimrubberen ring verzacht de harde eeltkern van de likdoorn. Na 4 dagen kan deze verwijderd worden in een warm voetbad. Gebruiksaanwijzing: Maak de huid grondig schoon en droog. Plaats de ring direct rond de likdoorn. Vervang de pleister na 2 dagen. Verwijder, na 4 dagen, de verzachte likdoorn in een warm voetbad met zeep of zout. Herhalen indien nodig. Een pleister bevat 0,04 g salicylzuur. Waarschuwingen voor gebruik: Niet gebruiken indien u overgevoelig bent voor salicylzuur, salicylaten, rubber of andere pleisteringrediënten. Niet gebruiken wanneer de huid beschadigd of aangetast is. Niet te gebruiken door diabetici of mensen met afwijkingen in de bloedsomloop. De pleister is niet geschikt voor gebruik bij kleine kinderen. In het geval van een beperkte nierfunctie alleen in overleg met arts gebruiken. De pleister mag niet in contact komen met slijmvlieszen. Vermijd vooral contact met ogen. Salicylzuur kan het opnemend vermogen van lokaal op de huid aangebrachte medicijnen verhogen. Plaatselijke huidirritaties (brandend gevoel, rode huid) komen zelden voor. Allergische reacties kunnen in individuele gevallen voorkomen. Gebruik niet langdurig meerdere pleisters op het zelfde moment zonder advies van een arts. Bewaren op een droge plaats, niet boven 25°C, buiten gebruik van kinderen houden. Alleen voor uitwendig gebruik.
---	---

T2F_54

Welke van onderstaande zinnen hoort bij de tekst over likdoornpleisters?
Zet een kruisje in de juiste kolom.

	ja	nee
a. De pleister mag niet in contact komen met slijmvliezen. Vermijd vooral contact met ogen.		
b. Om het genezingsproces niet te verstoren dient de pleister alleen vervangen te worden wanneer hij vanzelf loslaat.		
c. Allergische reacties kunnen in individuele gevallen voorkomen.		

T2F_55

Welke pleisters mag Wilma niet gebruiken voor haar dochtertje van drie jaar oud?

- A. blaarpleisters
- B. likdoornpleisters
- C. allebei niet

T2F_56

Lizzy heeft een kapotte blaar.

Wat kan zij volgens de bijsluiter het beste doen voordat zij een blaarpleister gebruikt?

- A. Zij moet de kapotte blaar behandelen met een desinfecterende zalf.
- B. Zij moet de kapotte blaar goed desinfecteren en droogdeppen.
- C. Zij moet de kapotte blaar goed schoonmaken en droogdeppen.

T2F_57

Hoe kan een likdoorn ontstaan?

- A. door het langdurig dragen van te kleine schoenen
- B. door kortdurende druk op sommige plaatsen op de voeten
- C. doordat er op sommige plaatsen op de voeten veel eelt zit

T2F_58

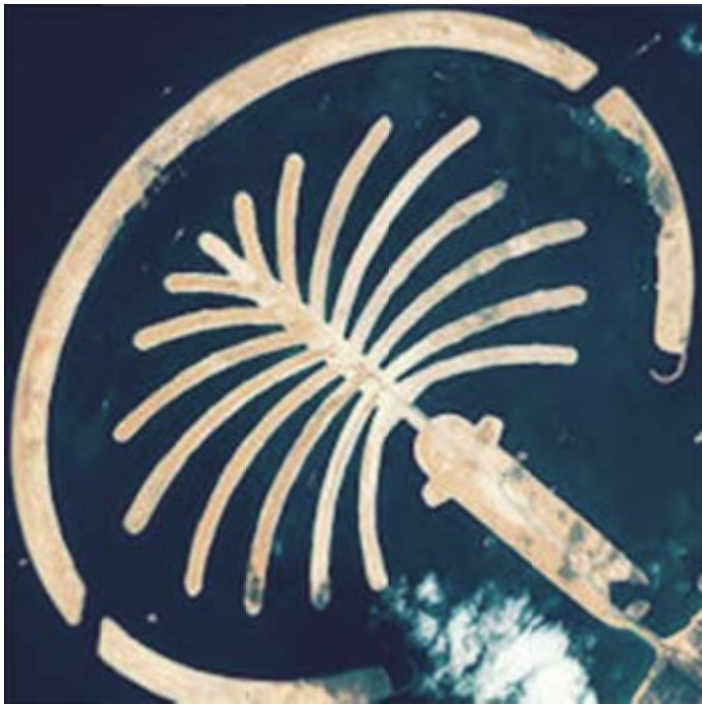
Welke van onderstaande personen mogen likdoornpleisters gebruiken?
Zet een kruisje in de juiste kolom.

	wel	niet
a. mensen met een blaar op de plaats van de likdoorn		
b. mensen met diabetes		
c. mensen met problemen met de bloedsomloop		
d. kinderen van 10 jaar en ouder		
e. mensen die allergisch zijn voor rubber		

Nederlanders bouwen eilanden in Dubai

(1) Voor de kust van Dubai, in de Verenigde Arabische Emiraten, verschijnen sinds 2001 nieuwe eilanden. Geen gewone ronde of rechte eilanden, maar in de vorm van een palmboom. Het nieuwste project is een eiland in de vorm van de wereldkaart. De eilanden worden aangelegd door Boskalis en Van Oord, twee Nederlandse bedrijven. Nederlandse baggeraars worden namelijk door iedereen beschouwd als de beste ter wereld. Dat is goed voor onze economie, want dit soort opdrachten leveren miljarden euro's op.

(2) De eilanden zijn een idee van de sjeik van Dubai. Zijn land is steenrijk geworden door de verkoop van olie en gas, maar hij beseft dat er over enkele jaren een einde kan komen aan die bron van inkomsten. Hij wil daarom geld investeren in het toerisme in zijn land. Niet de gewone toeristen moeten Dubai gaan bezoeken, maar de rijken en de beroemdheden. Om al die mensen een plekje aan het strand te kunnen geven, bedacht hij een eiland in de vorm van een palmboom, om zoveel mogelijk land aan het water te laten grenzen.

(3) Na voltooiing van de eerste twee palmbomen is het nu tijd voor iets anders. De sjeik had het idee dat 'de hele wereld naar Dubai moet komen'. Daarom leek het hem leuk om zijn nieuwe eiland de vorm te geven van een wereldkaart. Het wordt een verzameling van honderden kleine eilandjes die samen de vijf werelddelen uitbeelden. Ook hier is de gedachte weer geweest: hoe meer eilandjes, des te meer strand voor de gasten. Uiteindelijk zullen de eilanden allemaal volgebouwd worden met woningen (appartementen en villa's) voor circa 500.000 inwoners en hotels voor de miljoenen toeristen. Net als om de twee 'palmbomen' komt er ook om 'de wereld' een golfbreker, dit keer van ruim 25 kilometer lang. Dit wordt gedaan om de eilanden zelf tegen de zware golfslag te beschermen.

(4) Aan die golfbrekers kun je zien, dat er in Dubai anders tegen dit soort projecten aangekeken wordt dan in Nederland. Projectleider Toms vertelt hoe dat ging. "In juli 2001 kwam het bouwplan van het eerste eiland bij ons binnen. De Arabieren wilden van ons weten of er grote gevaren schuilden in de bouw van het eiland. Normaal trekken we voor zo'n onderzoek één tot twee jaar uit, maar zij wilden twee maanden later al gaan bouwen! We hebben heel snel gewezen op enkele gevaren en hebben geadviseerd om grote golfbrekers om het eiland te bouwen. Ze vonden alles prima wat we zeiden, als ze maar snel konden beginnen. 'Als er later problemen ontstaan, dan vinden we daar ook wel weer een oplossing voor', zo denken zij. Dat zou hier in Nederland nóóit kunnen."

(5) Dat de aanleg van de eilanden belangrijk is voor de Nederlandse economie, blijkt wel uit het feit dat zelfs premier Balkenende aanwezig was bij de ondertekening van de contracten. "Een order van grote betekenis", zo noemde de minister-president het contract. "Dit is een voorbeeld van de geweldige mogelijkheden die dit land biedt en het is duidelijk dat Nederland daar in de toekomst op een mooie manier van kan profiteren." Niet alleen bij de aanleg van de eilanden, ook bij het onderhoud ervan kunnen Nederlandse bedrijven een rol spelen. Wij blijven nou eenmaal een volk met een grote geschiedenis op het gebied van de strijd tegen het water. Met al die veranderingen in het milieu kunnen we onze ervaringen de komende tientallen jaren over de hele wereld gebruiken.

Vrij naar artikelen op <http://www.thinkquest.nl>, juli 2007 en <http://www.delta.tudelft.nl>, juni 2005

T2F_59

Wat is de belangrijkste bedoeling van de eerste alinea?

- A. belangrijke personen uit de tekst voorstellen
- B. het onderwerp van de tekst aankondigen
- C. uitleg geven over de opbouw van de tekst

T2F_60

In de inleiding staat: "Dat is goed voor onze economie ..." In welke alinea kom je hier meer over te weten?

- A. alinea 2
- B. alinea 3
- C. alinea 4
- D. alinea 5

T2F_61

Welk kopje past het beste boven alinea 3?

- A. 500.000 inwoners
- B. De Wereld
- C. Twee palmbomen
- D. Zware golfslag

T2F_62

Wat is de belangrijkste bedoeling van de laatste alinea?

- A. een advies geven
- B. een misverstand rechtzetten
- C. een toekomstverwachting geven
- D. een waarschuwing geven

T2F_63

Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte van deze tekst weer?

- A. De traditionele Nederlandse kennis van waterbouw komt de komende tientallen jaren goed van pas.
- B. De sjeik van Dubai probeert rijken en beroemdheden naar zijn land te lokken.
- C. Nederlandse bedrijven doen goede zaken met de aanleg van bijzondere eilanden in Dubai.
- D. Voor de kust van Dubai werken Nederlandse bedrijven samen met bedrijven uit andere landen.

T2F_64

In de laatste alinea staat de mening van premier Balkenende. Welke conclusie kun je daaruit trekken?

- A. Premier Balkenende is boos.
- B. Premier Balkenende is somber.
- C. Premier Balkenende is teleurgesteld.
- D. Premier Balkenende is trots.

Nederlands in het buitenland

- (1) **Over de hele wereld worden er talen gesproken waarin veel Nederlandse woorden voorkomen. Hoe is het mogelijk dat de taal van een klein land in zoveel landen te horen is?**
- (2) Ver weg, helemaal tot in het zuidelijkste puntje van Zuid-Afrika kun je mensen een taal horen spreken die verdacht veel op Nederlands lijkt. Ver weg naar het oosten, in Indonesië, hoor je ook veel woorden die je bekend zullen voorkomen. En ver weg naar het westen, in Suriname en op de Nederlandse Antillen, kun je zelfs gewoon Nederlands horen praten. Nederlands is overal. Nou ja, dat is misschien een beetje overdreven, maar Nederlands wordt zeker niet alleen in Nederland en België gesproken. Dus ook zonder vreemde talen te kennen, spreek je als Nederlander een aardig woordje over de grens.
- (3) Nederland is lange tijd een koloniale macht geweest. Een koloniale macht is een land dat ook nog andere landen in bezit heeft. Zoals je mensen hebt die een tweede huis in Frankrijk hebben, zo had je vroeger landen die ergens anders op de wereld nog een land hadden, of zelfs meerdere. Dat was vooral in de periode tussen 1600 en 1900. Voor Nederland begon het verwerven van kolonies rond 1602 met de oprichting van de VOC (Verenigde Oost-Indische Compagnie). De VOC ging per schip via Zuid-Afrika naar Oost-Indië (nu Indonesië). Deze vereniging wilde producten uit Oost-Indië halen, want daarmee konden de Nederlanders veel winst maken. Omdat de reis ernaartoe lang was, besloten ze onderweg aanlegpunten te maken, zoals in Zuid-Afrika, waar in 1652 de Kaapkolonie gesticht werd. In de Kaapkolonie spraken de Nederlanders natuurlijk Nederlands, of liever gezegd hun eigen Nederlandse dialect, want Algemeen Nederlands begon in de zeventiende eeuw net pas te ontstaan.
- (4) Het Afrikaans dat in Zuid-Afrika gesproken wordt, is Nederlands dat is beïnvloed door andere talen. In Zuid-Afrika gingen namelijk niet alleen Nederlanders wonen, maar ook Duitsers, Engelsen en Fransen. En ook de oorspronkelijke bewoners, onder wie de Hottentotten, drukten hun stempel op de Nederlandse taal. Je vindt zelfs invloeden uit het Maleis (uit Indonesië) in het Afrikaans! In de tijd van de VOC dreef Nederland heel veel handel met Oost-Indië. Op de lange reizen was de Afrikaanse Kaapkolonie een belangrijk tussenstation waar ook slaven uit Indië mee naartoe werden genomen. Die slaven brachten het Maleis mee naar Zuid-Afrika. Het Afrikaans is dus echt een mengtaal, waar het Nederlands het duidelijkst in doorklinkt.
- (5) Behalve de VOC was er ook de WIC (West-Indische Compagnie), die naar Amerika voer. Nederland bracht vanaf de kust van Guinee (in Afrika) op een gegeven moment ook negerslaven naar Amerika, onder andere naar Suriname in Zuid-Amerika. Tegenwoordig is Suriname wat de taal betreft een nogal ingewikkeld land. Er bestaan verschillende talen naast elkaar, die elkaar beïnvloed hebben en dat nog altijd doen.
- (6) In het Nederlands gebruiken we heel veel Engelse woorden. Maar er zijn ook een paar Nederlandse woorden in het Engels terechtgekomen. Een voorbeeld is snack, een hapje of tussendoortje. Het Engelse woord 'snack' is afgeleid van het oude Nederlandse woord 'snacken' dat naar iets happen of snakken betekent. Wat extra grappig is aan dit woord, is dat het inmiddels weer vanuit het Engels naar het Nederlands is gekomen en nu alweer zo is ingeburgerd, dat je er meestal niet eens meer aan denkt dat het eigenlijk Engels is.

Bron: Vrij naar: Wim Daniëls, Over Nederlands gesproken ... het verhaal van onze taal

T2F_65

Welke conclusie kun je trekken uit alinea 2?

- A. Het Nederlands wordt in meerdere delen van de wereld gesproken.
- B. In de Nederlandse taal zitten veel woorden uit andere talen verwerkt.
- C. Nederlanders zijn goed in het aanleren van andere talen.
- D. Steeds meer Nederlanders emigreren naar het buitenland.

T2F_66

Wat is het verband tussen alinea 4 en 5?

- A. Alinea 5 geeft een verklaring bij alinea 4.
- B. Alinea 5 noemt een voorbeeld bij alinea 4.
- C. Alinea 4 en 5 vormen een opsomming.
- D. Alinea 4 en 5 vormen een tegenstelling.

T2F_67

In alinea 6 staat: "Wat extra grappig is aan dit woord"

Wat is er dan zo grappig aan dit woord?

- A. Het woord snack is oorspronkelijk een dialectwoord dat nu in het beschaafde Nederlands wordt gebruikt.
- B. Het woord snack is oorspronkelijk een Nederlands woord dat nu in het Engelse dialect wordt gebruikt.
- C. Het woord snack komt oorspronkelijk uit het Engels, werd vervolgens in het Nederlands gebruikt en wordt nu weer in Engeland gebruikt.
- D. Het woord snack is oorspronkelijk een Nederlands woord, werd in het Engels gebruikt en nu weer in het Nederlands.

T2F_68

Wat is de functie van alinea 6?

- A. een conclusie geven
- B. een nieuw feit noemen
- C. een samenvatting geven
- D. een verklaring geven

T2F_69

De **vet** gedrukte regels vormen de inleiding van de tekst.

Hoe kunnen we deze inleiding het beste typeren?

De inleiding

- A. geeft aan waar de schrijver naar op zoek gaat.
- B. geeft een korte samenvatting van de tekst die gaat komen.
- C. geeft de persoonlijke mening van de schrijver.
- D. geeft een uitleg over de opbouw van de tekst.

T2F_70

In alinea 3 wordt vermeld waar in 1652 de **Kaapkolonie** gesticht werd.

Wat was de reden voor het stichten van een dergelijke kolonie?

Leid je antwoord af uit alinea 3.

T2F_71

Uit alinea 4 wordt duidelijk dat het Afrikaans een mengtaal is.

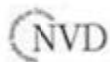
Leg met behulp van de tekst uit wat een mengtaal is.

NEDERLAND KRIJGT DIKKE PROBLEMEN

WEET U WEL HOEVEEL UW KIND BEWEEGT?

Kinderen bewegen steeds minder en eten steeds meer fastfood. Ongezonde eetgewoonten en te weinig beweging zorgen vaak voor dikke problemen. Laat uw kind weer aan tafel eten en voldoende bewegen. Begin de dag gezond met een bruine boterham en een glas melk. Meer weten over wat een gezonde basis is voor uw kind? Bel gratis 079-3430333 of kijk op www.gezondebasis.nl.

Met advies van de Nederlandse Vereniging van Diëtisten.

TERUG NAAR DE GEZONDE BASIS

T2F_72

Voor wie is deze advertentie bedoeld?

- A. voor alle kinderen
- B. alleen voor dikke kinderen
- C. voor alle ouders
- D. alleen voor ouders van dikke kinderen

Peren

- 1 Als je een peertje van de fruitschaal pakt, heb je
- 2 een vrucht in je hand die al eeuwenlang heel
- 3 bekend en heel belangrijk is.
- 4 De lansen waarmee de Grieken een paar
- 5 duizend jaar geleden vochten, waren gemaakt
- 6 van het hout van perenbomen. De oudste naam
- 7 die we kennen voor de perenboom is 'Ochnail', dat
- 8 lans betekent. Het zuidelijke deel van Griekenland,
- 9 de Peloponnesos, heette eerder Apia, Perenland.
- 10 De smalle zee tussen Azië en Europa,
- 11 de Dardanellen, zou best eens genoemd kunnen
- 12 zijn naar 'dardal'. Dat is het Albanese woord voor
- 13 peer.
- 14 Perenhout werd gebruikt om beelden van te snijden.
- 15 In de stad Argos werd elk jaar een perenfeest
- 16 gehouden. De uil, die in Griekenland al als het
- 17 symbool van de wijsheid werd gezien, wordt
- 18 meestal afgebeeld met een tak van een perenboom
- 19 in zijn poot. In de Romeinse tijd werd vooral de
- 20 vrucht van de perenboom belangrijk. Als je lijf een
- 21 beetje de vorm van een peer had, dus met smalle
- 22 schouders en van onderen mollig, dan zag je er
- 23 mooi uit.

24 In Europa en in Noordwest-Azië komen nog steeds
25 wilde perensoorten voor. Maar die hebben nogal lelijke
26 vruchten. Het is waarschijnlijk dat de eerste verfijningen
27 al 900 jaar voor Christus in Kasjmir hebben
28 plaatsgevonden. Via Griekenland werden de peren
29 waarschijnlijk verspreid naar Egypte en Europa.
30 In Engeland worden peren al eeuwenlang gebruikt
31 om er cider van te maken. Arbeiders kregen hun werk
32 ook wel betaald met cider in plaats van geld. Trouwens,
33 tegenwoordig kun je nog 'perry' kopen. Dat wordt
34 gemaakt door een gemalen mengsel van peren en
35 suiker en wat andere stoffen te laten gisten. Als je
36 dat na verloop van tijd zeeft, houd je een
37 alcoholische drank over. Behalve dat de peer dus
38 wordt gebruikt om te eten en drinken, wordt er ook
39 gezegd dat de peer geneeskrachtig zou zijn.
40 Allerlei kwaaltjes zou je kunnen verhelpen door peren
41 te eten. Maar eet er niet al te veel van, want dan krijg je
42 er juist wat van.

T2F_73

Lees: Als je ... uit. (r. 1 t/m 23)

Wat wil de schrijver in dit stukje **vooral** duidelijk maken?

- A. dat perenhout geschikt is om beelden van te snijden
- B. dat van perenhout wapens gemaakt kunnen worden
- C. welke landstreek naar de peer vernoemd is
- D. welke rol de peer in het verleden speelde

T2F_74

Wat wordt bedoeld met *dat* (regel 36)?

- A. een alcoholische drank
- B. een gegist mengsel
- C. gemalen peren
- D. perry

T2F_75

Wat voor soort tekst is dit?

Een tekst die bedoeld is om ...

- A. er voor te zorgen dat je anders over peren gaat denken dan je eerst deed.
- B. je over te halen om peren aan te schaffen.
- C. je plezier te laten beleven aan een tekst met een verzonden verhaal over peren.
- D. je wat te leren over peren.

T2F_76

Wat wil de schrijver **vooral** duidelijk maken met deze tekst?

- A. dat peren al eeuwenlang gebruikt worden voor verschillende dingen.
- B. dat peren een geneeskrachtige werking hebben.
- C. dat peren ook gevaarlijk kunnen zijn.
- D. dat peren overal ter wereld bekend zijn.

Wel 'ns een prei met een buikje gezien?

Nee dus. Want net als veel andere soorten groenten en fruit is een prei rijk aan vezels. En die zijn niet alleen goed voor je spijsvertering, maar geven je ook een verzadigd gevoel. Echt een uitkomst als je zonder knorrende maag op je lijn wilt letten. Of er ineens achter komt dat je eigenlijk wel een maatje groter mag hebben. Kortom, wanneer je dagelijks de bekende twee ons groenten en twee keer fruit eet, blijf je makkelijker op gewicht. Denk er 'ns aan bij het boodschappen doen. En kijk ook even op www.groenten-en-fruit.nl hoe je zonder schuldgevoel toch lekker kunt tafelen.

Lekker in je vel met groenten en fruit.

CAMPAGNE GEFINANCIËRD MET STEUN
VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP

AGF Promotie Nederland

T2F_77

Teksten kunnen geschreven zijn met verschillende doelen, waaronder

- 1 informeren
- 2 overtuigen
- 3 amuseren
- 4 tot handelen aanzetten

Welk(e) doel(en) heeft deze advertentie?

- A. alleen 1
- B. alleen 1 en 3
- C. alleen 1, 2 en 4
- D. 1, 2, 3 en 4

Weg met die lange vakantie

1

Omdat boeren honderd jaar geleden hun kinderen in de zomer op het land nodig hadden, zitten we nu nog steeds met die veel te lange zomervakanties. De leerplicht was prima, maar in de zomer golden de wetten van het boerenbedrijf. Maar er zijn inmiddels goede argumenten om de zomervakantie te verkorten tot een maand.

2

Allereerst kunnen ouders nooit zes weken vrij nemen. Er moet dus heel veel worden georganiseerd om de zaak thuis een beetje draaiende te houden.

Ten tweede ligt de economie door de zomervakantie minstens van begin juli tot begin september stil. Ik hoorde laatst een ondernemer klagen dat afspraken zelfs al vanaf eind juni over de zomervakantie heen worden getild. Dat is tweeënhalve maand!

Ten derde blijkt dat vooral de kwetsbare leerling de dupe is van een te lange schoolvakantie. Juist omdat dit soort leerlingen de stof door veel herhaling tot zich moet nemen, zakt er veel lesstof weg in de vakantie. Daardoor moet na de zomer veel worden herhaald en dat vertraagt hun ontwikkeling.

Ten vierde: ook voor een andere groep kinderen duurt de vakantie te lang. Sommige kinderen hebben namelijk geen ouders of oppassers die met ze naar musea en voorstellingen gaan. Zij zitten voornamelijk thuis en kijken daar naar de tv, gamen zich een ongeluk of halen op straat rottigheid uit.

3

Voor kinderen die de Nederlandse taal nog onvoldoende machtig zijn, betekent het ook dat ze zes weken te weinig aan hun taalontwikkeling kunnen doen.

Waar sommige kinderen het geluk hebben dat ze in de vakantie kunnen doorleren doordat ze deelnemen aan allerlei activiteiten thuis en door vakanties naar inspirerende verre oorden, staat de algemene ontwikkeling van andere kinderen zes of zeven weken stil. En vergeet niet, aan het eind van de basisschool heeft een kind bijna anderhalf jaar zomervakantie gehad!

4

Aangezien we niet meer hoeven te oogsten, moet de zomervakantie naar de maatstaven van vandaag worden aangepast. Zo langzamerhand wegen de nadelen namelijk zwaarder dan de voordelen voor de happy few.

T2F_78

Wat is de bedoeling van de schrijver van deze tekst?

- A. Hij wil de lezer ervan overtuigen dat de schoolvakanties te lang zijn.
- B. Hij wil de lezer informeren over het nut van schoolvakanties.
- C. Hij wil de lezer uitleg geven over vakantieactiviteiten.

T2F_79

Wat doet de schrijver in alinea 1?

- A. De schrijver geeft hier een oorzaak van het ontstaan van lange vakanties.
- B. De schrijver trekt hier de aandacht met een persoonlijk verhaal.
- C. De schrijver vat hier de rest van de tekst samen.

T2F_80

Wat wordt bedoeld met de uitspraak "maar in de zomer golden de wetten van het boerenbedrijf"?

- A. De boeren waren tegen de invoering van de leerplicht.
- B. De leerplicht was toen niet van toepassing op het boerenbedrijf.
- C. Leerlingen moesten helpen bij het binnenhalen van de oogst.

T2F_81

In alinea 2 staat: "Dat is tweeënhalve maand!"

Welke emotie blijkt uit deze uitroep?

- A. afkeuring
- B. jaloezie
- C. opluchting

T2F_82

Ouders hebben last van de lange vakantie.

Welk argument geeft de schrijver?

- A. Ouders moeten thuis veel regelen, omdat ze nooit zes weken vrij kunnen nemen.
- B. Ouders vinden de economie belangrijker dan lange vakanties.
- C. Ouders vinden een bezoek aan musea en verre oorden niet zinvol.

T2F_83

Noemt de schrijver voordelen van een lange vakantie?

- A. Ja, maar hij noemt alleen voordelen voor de ouders.
- B. Ja, maar hij noemt alleen voordelen voor het bedrijfsleven.
- C. Nee, hij noemt alleen maar nadelen.

T2F_84

In de laatste alinea staat: "Zo langzamerhand wegen de nadelen zwaarder dan de voordelen voor de happy few."

Wie worden hier bedoeld met de "happy few"?

- A. Kinderen die de Nederlandse taal nog niet goed kennen.
- B. Kinderen die leerzame dingen doen in de vakantie.
- C. Kinderen die veel gamen en televisie kijken.

5 Sleuteloverzicht opgaven op niveau 2F

item	sleutel
T2F_01	D
T2F_02	B
T2F_03	B
T2F_04	C
T2F_05	'Mont Ventoux' en '(goed(e)) doel(en)' of Mont Ventoux' en 'ziekte(n/s)' of Mont Ventoux' en 'sponsoring'
T2F_06	E
T2F_07	D
T2F_08	C
T2F_09	A
T2F_10	B
T2F_11	A
T2F_12	B
T2F_13	C
T2F_14	B
T2F_15	A
T2F_16	D
T2F_17	C
T2F_18	D
T2F_19	D
T2F_20	A
T2F_21	A
T2F_22	A
T2F_23	A
T2F_24	C
T2F_25	A
T2F_26	C
T2F_27	D
T2F_28	B
T2F_29	wel, niet, wel
T2F_30	A
T2F_31	B
T2F_32	C
T2F_33	D
T2F_34	A
T2F_35	C
T2F_36	C

item	sleutel
T2F_37	B
T2F_38	D
T2F_39	A
T2F_40	A
T2F_41	D
T2F_42	D
T2F_43	A
T2F_44	C
T2F_45	A
T2F_46	D
T2F_47	B
T2F_48	C
T2F_49	A
T2F_50	D
T2F_51	A
T2F_52	C
T2F_53	B
T2F_54	ja, nee, ja
T2F_55	B
T2F_56	B
T2F_57	A
T2F_58	5 goed: 2 punten, 4 goed: 1 punt, 3 of minder goed: 0 punten niet, niet, niet, wel, niet
T2F_59	B
T2F_60	D
T2F_61	B
T2F_62	C
T2F_63	C
T2F_64	D
T2F_65	A
T2F_66	C
T2F_67	D
T2F_68	B
T2F_69	A
T2F_70	De reis was anders te lang / Men had een <u>aanlegpunt nodig.</u>

item	sleutel
T2F_71	Een mengtaal is een taal die uit meerdere talen bestaat / Die woorden uit meerdere talen kent; Niet goed: een mengtaal is een taal die gemengd is / die een gemengde taal is.
T2F_72	C
T2F_73	D
T2F_74	B
T2F_75	D
T2F_76	A
T2F_77	C
T2F_78	A
T2F_79	A
T2F_80	C
T2F_81	A
T2F_82	A
T2F_83	C
T2F_84	B

6 Bronnen en referenties

Tekst

Afzien voor het goede doel

Ballenjongens en –meisjes

Faalangstexamen

Handbal

Het geluk van Van Vuuren

Klassenvertegenwoordiger

Likdoornpleisters en blaarpleisters

Bron

Dagblad Tubantia, Wegener, 2012

ING Bank N.V., 2012

CBR

Nederlands Handbal Verbond

Tijdschrift Greenpeace

Spangasmagazine, Takes Media B.V., 2010

Beiersdorf N.V. - Hansaplast Consumentenadvies

Colofon

Stichting Cito

Onderzoek

Saskia Wools, Anton Béguin

Psychometrie en methodologie

Remco Feskens, Jasper Wouda, Anton Béguin

Toetsconstructie en inhoudsverantwoording

Hiske Feenstra, Alex van de Kerkhof, Saskia Wools

Teamleiding afname

Servaas Frissen, Julet Harms

Bureauredactie

Servaas Frissen, Patricia Gillet

Systeemontwerp

Randhir Bhagwan

Projectleiding

Saskia Wools

Stuurgroep

Anton Béguin, Aukje Bergsma, Saskia Wools

College voor Toetsen en Examens

Projectleiding

Pascalie Haenen

Bureauredactie

Willemijn Leene, Jacob Raap, Pascalie Haenen, Monique Kerkhof, Ellen Huijser

Adviescommissie

Jacob Raap, Jan Kastelein, Marcel Claessens, Adri van der Ven

